

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudcem JUDr. Ondřejem Růžičkou ve věci **žalobce: R.L.**, nar. XXXXX, **zast. JUDr. Karel Seidl Ph.D.**, advokát, Jiráskova 2, 360 01 Karlovy Vary, **proti žalované: Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, o náhradu újmy ve výši 150.000,- Kč s přísl.,

t a k t o :

- I. **Žaloba**, aby žalovaná byla povinna zaplatit žalobci částku 150.000,- Kč, se zákonným úrokem z prodlení od 15.8.2010 do zaplacení a se zákonným úrokem z prodlení z částky 300.000,- Kč od 16.2.2010 do 14.8.2010 do zaplacení, **se zamítá.**
- II. Žalovaná je povinna zaslat žalobci písemnou omluvu ve znění: „Česká republika jednající svými organizačními složkami, se omlouvá p. R. L. za nezákonné trestní stíhání vedené proti němu jako obviněnému u Okresního soudu v Karlových Varech pod sp. zn. XXXXX, ve kterém bylo v rámci přípravného řízení vydáno nezákonné rozhodnutí a to usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 7.11.2006 čj. XXXXX a usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 19.6.2007 čj. XXXXX. Trestní stíhání bylo vedeno nezákonně.“, a to do 15 dnů od právní moci rozsudku.
- III. **Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 20207 Kč a to do 15ti dnů od právní moci rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 2. 9. 2010 domáhal po žalované zaplacení shora uvedené částky s tím, že proti němu bylo vedeno trestní stíhání zahájené usnesením Policie ČR ze dne 7. 11. 2006 pro trestné činy porušování povinností při správě cizího majetku dle ust. 255 odst. 1 TZ, zneužívání pravomoci veřejného činitele dle ust. § 158 odst. 1 písm. a/ TZ a zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle

ust. § 125 odst. 1 TZ a následně i podvodu dle ust. § 250 odst. 1 a 2 TZ. Proti usnesením podal žalobce neúspěšně stížnost. Následně byly podány orgány činnými v trestním řízení obžaloby a na základě rozsudku Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 27. 6. 2008 čj. XXXXX byl žalobce obžaloby zproštěn a toto rozhodnutí bylo potvrzeno rozsudkem Krajského soudu Karlových Varech ze dne 4. 9. 2009 čj. XXXXX. Před zahájením trestního stíhání se žalobce těšil v obci i okrese dobré pověsti, od roku 2002 do 2006 byl XXXXX a od roku 2006 byl XXXXX. O jeho trestním stíhání informovali média, zatímco o zproštění obžaloby ze všech skutků informace v takovém podání nebyly. V pořadu České televize XXXXX byl obviňován ze spáchání trestného činu. Jeho pověst a jméno a rodinný a osobní život byly poškozeny v takovém rozsahu se s následky takového poškození setkává dodnes. V oblasti pracovního práva se mu často stává, že se potkává s neznámými lidmi, kteří ze shora uvedených důvodů o něm slyšely a dávají mu najevo negativní názory. Je XXXXX a ze strany protihráčů i diváků mu bylo dáváno najevo, že se dopustil trestného činu. Trestní stíhání mu omezilo možnost pracovního uplatnění a trpí XXXXX. Trestní stíhání dopadalo i na rodinný život, jeho manželka byla v době trestního stíhání XXXXX a hrozilo, že rodina zůstane bez jediného živitele.

Žalovaná k věci uvedla, že již ve svém stanovisku ze dne 25.8.2010 konstatovala a i nadále uvádí, že v řízení vedeném proti žalobci u Okresního soudu v Karlových Varech pod sp. zn. XXXXX bylo v rámci přípravného řízení vydáno nezákonné rozhodnutí a to usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 7.11.2006 čj. XXXXX a usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 19.6.2007 čj. XXXXX. Ve smyslu § 7 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., se žalované toto konstatování se vzhledem ke stavu věci jeví jako dostatečné a žalobci byla ve stanovisku ze dne 25.8.2010 vyslovena omluva. Vzhledem k okolnostem případu žalovaná pokládá omluvu za dostatečné konstatování porušení práva, když přiměřené zadostiučinění se žalobci již dostalo vydáním zprošťujícího rozsudku ve výše uvedeném řízení u Okresního soudu v Karlových Varech. Nemateriální újmu vyčíslenou částkou ve výši 300 000,- Kč nepovažuje žalovaná za vzhledem k projednávané věci za přiměřenou.

Ve věci Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl rozsudkem čj. 15 C 232/2010 – 32 dne 9.12.2010 a k odvolání Městský soud v Praze rozsudkem čj. 20 Co 57/2011 ze dne 31.3.2011. Celkem byla pravomocně těmito rozhodnutími přiznána žalobci na zadostiučinění přiznána částka 150.000 Kč s úrokem z prodlení a částka 150.000 Kč byla zamítnuta. Nejvyšší soud ČR rozsudkem 30 Cdo 2813/2011-74 ze dne 27.6.2012 zrušil zamítavý výrok Městského soudu v Praze a ten následně zrušil co do částky 150.000 Kč zamítavý výrok tohoto soudu. Žalobci tak na odškodnění za nemajetkovou újmu byla přiznána částka 150.000 Kč.

Mezi účastníky byl učiněn nesporným průběh trestního stíhání tak, že usnesením Policie ČR ze dne 7. 11. 2006 pro trestné činy porušování povinností při správě cizího majetku dle ust. 255 odst. 1 TZ, zneužívání pravomoci veřejného činitele dle ust. § 158 odst. 1 písm. a/ TZ a zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle ust. § 125 odst. 1 TZ a následně i podvodu dle ust. § 250 odst. 1 a 2 TZ. Proti usnesením podal neúspěšně stížnost. Následně byly podány obžaloby a na základě rozsudku Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 27. 6. 2008 čj. XXXXX byl obžaloby zproštěn a toto bylo potvrzeno rozsudkem Krajského soudu Karlových Varech ze dne 4. 9. 2009 čj. XXXXX a soud tak další dokazování k prokazování trestního stíhání neprováděl a vzal jeho průběh za prokázaný.

Soud dále vyslechl žalobce a jeho manželku D. L. Z jejich výpovědi a výpovědi svědka B. L. (otce žalobce) má soud za prokázaný zásah do osobní roviny žalobce s tím, že

trestní stíhání způsobilo změnu chování žalobce, který XXXXX. Při rodinných setkáních i členové rodiny nevěřili, že je nevinný. Kvůli jeho trestnímu stíhání se názorově rozdělila i obec. Z výpovědi svědka K. vzal soud za prokázané, že o trestním stíhání žalobce se diskutovalo i mezi dalšími osobami a také těžkosti s pracovním zařazením žalobce.

Z internetového portálu XXXXX a XXXXX a relace České televize XXXXX má soud za prokázané informování veřejnosti médii o trestním stíhání žalobce.

Podle § 1 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci. Podle § 2 cit. zák. odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona se nelze zprostit.

Podle § 5 zákona č. 82/1998 Sb. stát odpovídá za podmínky stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena a) rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, b) nesprávným úředním postupem.

Podle § 7 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.

Podle § 8 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.

Podle § 31a odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 téhož ustanovení zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

Soud stejně jako dospěl v rámci předběžného projednání nároku žalobce k závěru, že ve věci byla vydána nezákonná rozhodnutí a to usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 7.11.2006 čj. XXXXX a usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 19.6.2007 čj. XXXXX. Je tak odpovědnostní titul pro možnost poskytnutí odškodnění z a nemajetkovou újmu žalobce.

Soud se dále zabýval otázkou, jaká výše zadostiučinění je přiměřená za způsobenou nemajetkovou újmu. Soud při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění přihlédl k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo, ke složitosti trestního řízení, jednání poškozeného a zejména trestu, který žalobci v předmětném trestním stíhání hrozil.

Soud se zabýval dále tím, zda je dostačujícím zadostiučiněním za nemajetkovou újmu způsobenou žalobci nezákonným rozhodnutím konstatování porušení práva nebo zda žalobci náleží zadostiučinění v penězích (§ 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb.). Při stanovení formy či

výše zadostiučinění soud vychází především z povahy trestní věci, z délky trestního řízení a následků způsobených trestním řízením v osobnostní sféře žalobce, přičemž přihlédně i k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Kritéria uvedená v § 31a odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb. se nepoužijí, neboť se týkají výlučně stanovení odškodnění v případě nesprávného úředního postupu spočívajícího v porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě (viz např. rozsudky Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30Cdo 2813/2011 nebo ze dne 21. 8. 2012, sp. zn. 30Cdo 2256/2011).

Zákonná trestní sazba za uvedené trestné činy, pro které byl stíhán se pohybuje při maximální horní hranici možnosti odnětí svobody až na tři roky nepodmíněně. Žalobce nebyl stíhán vazebně. Povaha trestné činnosti, pro kterou byl žalobce stíhán, zpravidla nepůsobí přílišné společenské odsouzení stíhaného, jak by tomu mohlo být v případech trestního stíhání pro trestný čin proti životu a zdraví, proti svobodě a lidské důstojnosti nebo hrubě narušující občanské soužití, apod., avšak jeho trestní stíhání vešlo ve všeobecnou známost, bylo medializováno.

Délka trestního řízení, které trvalo od 7.11.2006 do 4.9.2009, tj. cca tři roky, je přiměřená, když ani žalobce sám nepřiměřenou délku trestního řízení netvrdil.

Žalobce uvedl, že mu trestní stíhání způsobilo celou řadu komplikací v běžném životě, v rodině, volnočasových aktivitách a v pracovní oblasti jeho života. Soud má za prokázaný zásah do rodinného života, kdy XXXXX. Stejně tak má soud za prokázané i působení trestního stíhání žalobce na jeho psychiku (XXXXX) tak i problémy s sháněním zaměstnání (byť svědek K. tvrdil, že se žalobce mohl vrátit do původního zaměstnání nelze nikoho nutit procovat pouze proto, že takovou možnost má, za situace, kdy je evidentní, že se stav žalobce příliš neslučoval s takovou profesí (viz výpověď manželky žalobce o relativní spokojenosti při výkonu práce mimo dosah společnosti). Soud přihlédl i ke skutečnosti, že o trestním stíhání žalobce informovala i média. Soud se nicméně neztotožnil zejména s výkladem televizní reportáže, když neshledal, že by v ní státní zástupce informoval veřejnost zaujatě. Je nutné si uvědomit, že státní zástupce je ze své profese „zaujatý“ a musí být přesvědčen o vině pachatele. V televizní reportáži nijak nevybočil z obvyklých informativních rozhovorů pro média.

Každé trestní řízení negativně ovlivňuje osobní život trestně stíhaného, na kterého je sice do okamžiku právní moci meritorního rozhodnutí třeba pohlížet jako na nevinného, avšak samotný fakt trestního stíhání je zátěží pro každého obviněného (náleží Ústavního soudu ze dne 31. 3. 2005, sp. zn. I. ÚS 554/04). Již samotné trestní stíhání výrazně zasahuje do soukromého a osobního života jednotlivce, do jeho cti a dobré pověsti, a to tím spíše, jedná-li se o obvinění „liché“, což je posléze pravomocně stvrzeno zprošťujícím rozsudkem soudu, podle něhož se skutek, z něhož byl jednotlivec obviněn a obžalován, nestal, případně nebyl trestným činem (náleží Ústavního soudu ze dne 17. 6. 2008, sp. zn. II. ÚS 590/08).

Žalobce nijak netvrdil, že by orgány činné v trestním řízení postupovaly vůči žalobci záměrně nesprávně nebo se jej snažily záměrně kriminalizovat a neuváděl ani žádné skutečnosti, ze kterých by mohl být učiněn závěr, že jeho trestní stíhání nemuselo být ani zahájeno nebo že mohlo být skončeno mnohem dříve.

Forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tj. její přiznání je nad rámec konstatování porušení práva namísto pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30Cdo 2813/2011). Pro výše uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že již přiznaná částka rozsudkem čj. 15 C

232/2010 – 32 dne 9.12.2010 Obvodního soudu pro Prahu 2 a Městského soudu v Praze čj. 20 Co 57/2011 ze dne 31.3.2011 za vzniklou nemajetkovou újmu ve výši 150.000 Kč (byť na základě jiného posouzení) je finančně dostačujícím zadostiučiněním za nemajetkovou újmu vzniklou žalobci vydáním nezákonného rozhodnutí.

Soud k uvedenému finančnímu odškodnění navíc nad rámec požadavku žalobce, avšak vzhledem k názoru soudu **o nutnosti reálně účinné nápravy vzniklého stavu**, uložil žalované povinnost zaslání písemné omluvy. Soud má za to, že vzhledem k prokázaným tvrzením žalobce o negativních reakcích veřejnosti na jeho trestního stíhání, medializaci jeho případu právě možnost „prokázání“ nezákonnosti trestního stíhání a „pokání“ státu nevěřícím nebo neinformovaným, je účinným prostředkem nápravy.

Soud zamítl i požadavek žalobce o úhradu úroku z prodlení z částky 300.000 Kč od 16.2.2010 do 14.8.2010, když tyto byly požadovány i za období, které je zákonem 82/1998 Sb., poskytnuto žalované k projednání nároku.

Na závěr soud podotýká, že v tomto případě jde o odpovědnost státu jako celku, a proto soud nezkoumá, která složka moci je za průtahy v řízení odpovědná. Konstatování porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě, byť s ohledem na to, že soudy nepostupovaly ve věci s náležitou péčí, proto nutně neznamená, že jsou to právě tyto orgány, které pochybily.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl o nákladech řízení dle ust. § 142 odst. 3 OSŘ, kdy výše přiznané částky závisela na úvaze soudu. Soud tak přiznal náhradu nákladů řízení z celkové částky 150.000,- Kč. Žalobci byla žalovanou vyplacena na náhradě nákladů řízení částka ve výši 86.434 Kč za řízení před soudem I. stupně a odvolacím soudem. Soud tak přiznal odměnu za zastupování pouze z řízení před dovolacím soudem a to z částky 150.000 Kč (50%) 16400,- Kč, 1x paušální náhrada hotových výdajů dle ust. 177/1996 Sb., a 300 Kč a DPH. Za předchozí řízení před soudem I. stupně a soudem odvolacím již v rámci úspěchu žalobce bylo o nákladech rozhodnuto a tyto také byly vyplaceny. Za opakované řízení před soudem I. stupně soud náhradu nákladů nepřiznal, neboť žalobce nebyl přezkoumávaným rozsahu ve věci úspěšný.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí nebo na nařízení exekuce.

V Praze, dne 31. ledna 2013

JUDr. Ondřej Růžička, v.r.
soudce

Za správnost: Masopustová